

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O
IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O EUROPSKIM RADNIČKIM VIJEĆIMA**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O EUROPSKIM RADNIČKIM VIJEĆIMA

Članak 1.

U Zakonu o europskim radničkim vijećima (Narodne novine, br. 93/14), članak 2. mijenja se i glasi:

„Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose slijedeće direktive Europske unije:

- Direktiva 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika (preinačeno) (Tekst značajan za EGP) (SL, L 122, 16. 5. 2009.) i

- Direktiva (EU) 2015/1794 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. o izmjeni direktiva 2008/94/EZ, 2009/38/EZ i 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te direktiva Vijeća 98/59/EZ i 2001/23/EZ u pogledu pomoraca (Tekst značajan za EGP), (SL L 263, 8.10.2015.).“.

Članak 2.

U članku 14. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Središnja uprava dužna je planirati sastanke kako bi se olakšalo sudjelovanje svim članovima pregovaračkog odbora, a ukoliko ne mogu prisustvovati sastanku, dužna im je osigurati, ako je to s obzirom na okolnosti moguće, upotrebu informacijskih i komunikacijskih tehnologija, odnosno tehnologija koje omogućuju daljinsku komunikaciju.“

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5..

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 6., broj: „4.“ zamjenjuje se brojem: „5.“.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Članak 3.

U članku 31. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2., koji glasi:

„(2) Članovima europskog radničkog vijeća moraju se osigurati uvjeti za sudjelovanje na sastanku europskog radničkog vijeća, na način da se sastanci planiraju tako da se olakša njihovo sudjelovanje, uz osiguranje upotrebe informacijskih i komunikacijskih tehnologija, odnosno tehnologija koje omogućuju daljinsku komunikaciju, ako je to s obzirom na okolnosti moguće, u slučaju kada nisu u mogućnosti prisustvovati sastanku.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon se donosi radi implementacije Direktive (EU) 2015/1794 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. o izmjeni direktiva 2008/94/EZ, 2009/38/EZ i 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te direktiva Vijeća 98/59/EZ i 2001/23/EZ u pogledu pomoraca (Tekst značajan za EGP), (SL L 263, 8.10.2015.), u pravni poredak Republike Hrvatske, donesene sa svrhom da bi se, u kontekstu europskih strateških ciljeva zapošljavanja i integrirane pomorske politike, na transparentan i koherentan način osigura zaštitu radnih prava pomoraca, i to, pored ostalog, u materiji koja uređuje postupke obavješćivanja te savjetovanja radnika zaposlenih kod poslodavaca na transnacionalnoj razini.

Ovim se Zakonom postupak usklađivanja radnoga zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, nastavlja u uvjetima punopravnog članstva, sukladno obvezama koje je Republika Hrvatska preuzela sklapanjem Ugovora o pristupanju Europskoj uniji, odnosno sukladno odredbama Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

U Republici Hrvatskoj se radni odnos pomoraca, odnosno članova posade broda uređuje posebnim zakonom koji uređuje odnose pomorskog prava, odnosno Pomorskim zakonikom (Narodne novine, br. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 i 26/15).

Člankom 125. stavkom 6. Pomorskoga zakonika, propisano je da odredbe toga Zakonika, međunarodnih ugovora, koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom Republike Hrvatske te objavljeni, te kolektivnih ugovora, koje uređuju radno-pravne odnose za pomorce u međunarodnoj plovidbi, imaju prednost pred odredbama Zakona o radu.

Međutim, pravo osnivanja europskih radničkih vijeća ili uspostava jednog ili više postupaka obavješćivanja i savjetovanja kod poslodavca koji obavlja gospodarsku djelatnost na razini Europske unije te kod povezanih poslodavaca koji obavljaju gospodarsku djelatnost na razini Europske unije, nisu za pomorce uređena posebnim propisima s područja pomorstva, odnosno na način kako to uređuje Pomorski zakonik, već se na pomorce, kao i na ostale radnike, u navedenoj materiji primjenjuju odredbe propisa s područja rada.

Obzirom na to da navedena materija nije predmet uređenja Pomorskog zakonika, Zakon o europskim radničkim vijećima je propis koji se primjenjuje na i pomorce u dijelu kada uređuje materiju osnivanja europskih radničkih vijeća ili uspostavu jednog ili više postupaka obavješćivanja i savjetovanja kod poslodavca koji obavlja gospodarsku djelatnost na razini Europske unije te kod povezanih poslodavaca koji obavljaju gospodarsku djelatnost na razini Europske unije.

Naime, Zakon o europskim radničkim vijećima je, od njegova stupanja na snagu 2014. godine, poseban zakon s područja rada, čija je materija do tada bila uređena Zakonom o radu (Narodne novine, br. 149/09, 61/11, 82/12 i 73/13), odnosno njegovim je donošenjem izdvojena iz materije općeg propisa o radu u cilju sustavnog uređenja prava radnika na obavješćivanje i savjetovanje na transnacionalnoj razini.

Zakon o europskim radničkim vijećima stupio je na snagu 7. kolovoza 2014. godine, a objavljen je u Narodnim novinama, broj 93/14. Predmet uređenja Zakona je osnivanje europskih radničkih vijeća ili uspostava jednog ili više postupaka obavješćivanja i savjetovanja kod poslodavca koji obavlja gospodarsku djelatnost na razini Europske unije te kod povezanih poslodavaca koji obavljaju gospodarsku djelatnost na razini Europske unije (članak 1. Zakona o europskim radničkim vijećima).

Zakon o europskim radničkim vijećima se primjenjuje na radnike koji su zaposleni kod poslodavca koji obavlja gospodarsku djelatnost na razini Europske unije i koji ima

sjedište u Republici Hrvatskoj te kod povezanih poslodavaca koji obavljaju gospodarsku djelatnost na razini Europske unije, ako poslodavac s vladajućim utjecajem ima sjedište u Republici Hrvatskoj (članak 4. Zakona).

Zakonom o europskim radničkim vijećima je u pravni poredak Republike Hrvatske prenesena Direktiva 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika (preinačeno) (Tekst značajan za EGP) (SL, L 122, 16. 5. 2009.).

Obzirom na to da je Direktivom (EU) 2015/1794 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. o izmjeni direktiva 2008/94/EZ, 2009/38/EZ i 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te direktiva Vijeća 98/59/EZ i 2001/23/EZ u pogledu pomoraca (Tekst značajan za EGP), (SL L 263, 8.10.2015.), izmijenjena, uz ostale direktive s područja radnih odnosa, i Direktiva koja je u pravni poredak Republike Hrvatske prenesena Zakonom o europskim radničkim vijećima, potrebno je novu Direktivu implementirati putem ovoga Zakona.

II. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU OVIM ZAKONOM

Zakonom se uređuju ova pitanja:

- mijenja se opća odredba Zakona o europskim radničkim vijećima kako bi bilo vidljivo koje su direktive EU Zakonom o europskim radničkim vijećima prenesene u pravni poredak Republike Hrvatske i točno se navode nazivi Direktive 2009/38/EZ i Direktive (EU) 2015/1794,
- dopunjuju se i nomotehnički uređuju odredbe Zakona o europskim radničkim vijećima o uvjetima za rad pregovaračkog odbora (članak 14. Zakona o europskim radničkim vijećima) i odredbe o uvjetima za rad europskog radničkog vijeća (članak 31. Zakona o europskim radničkim vijećima) kako bi se osigurali uvjeti za lakše sudjelovanje na sastancima svim članovima pregovaračkog odbora i europskog radničkog vijeća, pa tako i članovima – pomorcima, i to upotrebom informacijskih i komunikacijskih tehnologija, sukladno zahtjevima Direktive (EU) 2015/1794.

Važno je naglasiti, u kontekstu potpune i pravilne primjene europske pravne stečevine, da je Republika Hrvatska jedna od država članica koja u svojem nacionalnom zakonodavstvu nije primjenjivala neobavezno isključenje pomoraca od odredbi Zakona kojim su preneseni zahtjevi tada važeće direktive o pravima radnika na transnacionalnoj razini, tako da važećim Zakonom o europskim radničkim vijećima pomorci ili članovi posade broda nisu kao pravni subjekti isključeni niti je za njih propisana iznimka od primjene odredbi toga Zakona.

Predlagatelj je tijekom postupka procjene učinaka propisa i samog normativnog postupka, a polazeći od ocjene da odredbe važećeg Zakona osiguravaju pomorcima ostvarivanje jednake razine prava kao i ostalim radnicima, donio odluku da bi u odnosu na zahtjeve Direktive (EU) 2015/1794 (razina prava propisana novim podstavcima kojima je dopunjen članak 10. stavak 3. Direktive), Zakon o europskim radničkim vijećima valjalo dopuniti u dijelu koji se odnosi na uređenje uvjeta za rad pregovaračkog odbora i europskog radničkog vijeća, ali na način da se ova razina prava osigura za sve radnike na koje se ovaj zakon primjenjuje, pa stoga i za pomorce (olakšano sudjelovanje i mogućnost upotrebe informacijskih i komunikacijskih tehnologija).

Učinci rješavanja navedenih pitanja, odnosno posljedice koje će donošenjem zakona proistići su:

- ispunjenje međunarodne obveze Republike Hrvatske - implementacija Direktive (EU) 2015/1794 u pravni poredak RH,
- osiguranje odgovarajuće razine prava, odnosno uvjeta rada i zaštite prava pomoraca kao i za ostale radnike na koje se primjenjuje nacionalni, poseban propis koji uređuje postupke obavješćivanja i savjetovanja kod poslodavca na transnacionalnoj razini, a u skladu s europskim standardima.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Uz članak 1.

Izmijenjene su opće odredbe Zakona, kako bi bilo vidljivo da je ovaj nacionalni zakon sukladan zahtjevima Direktive 2009/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o osnivanju Europskog radničkog vijeća ili uvođenju postupka koji obuhvaća poduzeća i skupine poduzeća na razini Zajednice radi obavješćivanja i savjetovanja radnika (preinačeno) (Tekst značajan za EGP) (SL, L 122, 16. 5. 2009.) i Direktive (EU) 2015/1794 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. o izmjeni direktiva 2008/94/EZ, 2009/38/EZ i 2002/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te direktiva Vijeća 98/59/EZ i 2001/23/EZ u pogledu pomoraca (Tekst značajan za EGP), (SL L 263, 8.10.2015.), koje su prenesene u pravni poredak Republike Hrvatske.

Sadržaj općih odredbi koje određuju predmet Zakona o europskim radničkim vijećima, upućuje na to da se ovaj propis primjenjuje i na radnike – pomorce.

Uz članak 2.

Člankom su dodatno uređeni uvjeti za rad pregovaračkog odbora, na način da se razina prava osigura za sve radnike, uključujući i pomorce, propisivanjem dužnosti središnje uprave da pri planiranju sastanaka, polazeći od prava članova pregovaračkog tijela na sudjelovanje na sastancima pregovaračkog odbora, osigura uvjete za lakše sudjelovanje svim članovima te upotrebu informacijskih i komunikacijskih tehnologija.

Uz članak 3.

Člankom su dodatno uređeni uvjeti za rad europskog radničkog vijeća, na način da se razina prava osigura za sve radnike, uključujući i pomorce, propisivanjem osiguranja uvjeta za sudjelovanje na sastanku europskog radničkog vijeća, na način da se članovima olakša sudjelovanje i omogućiti upotreba informacijskih i komunikacijskih tehnologija, ako je to s obzirom na okolnosti moguće.

Uz članak 4.

Propisuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba Zakona neće imati utjecaj na Državni proračun Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU OVIM KONAČNIM PRIJEDLOGOM U ODNOSU NA ONA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU RAZLIKE NASTALE

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o europskim radničkim vijećima je razmotren i raspravljen na sjednicama radnih tijela te na plenarnoj sjednici Hrvatskoga sabora.

Na 5. sjednici Hrvatskoga sabora, održanoj 4. listopada 2017. godine, donesen je Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o europskim radničkim vijećima.

Predlagatelj je postupio sukladno Zaključku Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora, od 26. rujna 2017. godine, o potrebi nomotehničke dorade odredbe članka 2. Prijedloga zakona.

Tekst Konačnog prijedlog zakona nema razlike u odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je bio u prvom čitanju, osim nomotehničke izmjene članka 2.

Predlagatelj je pribavio mišljenja resornih ministarstava, koji na isti nisu imali primjedbi, te mišljenje socijalnih partnera koji su na održanoj 69. sjednici Povjerenstva za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava Gospodarsko-socijalnog vijeća, podržali donošenje predmetnog Konačnog prijedloga zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Prijedlozi i mišljenja iznesena na plenarnoj sjednici Hrvatskoga sabora, u raspravi koja je istovremeno provedena i za Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o radu, nisu bila sadržajno usmjerena na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o europskim radničkim vijećima.